

The Holy See

PAPA FRANJO

OPĆA AUDIJENCIJA

Dvorana Pavla VI.

Srijeda, 20. prosinca 2023 r.

[[Multimedia](#)]

Jaslice u Grecciu – škola umjerenosti i radosti

Draga braćo i sestre, dobar dan!

Prije 800 godina, na Božić 1223. godine, sveti Franjo upriličio je u Grecciu žive jaslice. Dok se u domovima i na mnogim drugim mjestima pripremaju ili završavaju jaslice, dobro nam je ponovno otkriti njihov početak.

Kako su nastale jaslice? Koja je bila namjera svetog Franje? Ovako je rekao: „Želio bih obnoviti uspomenu na ono Dijete koje je rođeno u Betlehemu i a njegove djetinje potrebe i neprilike, tj. kako je bilo smješteno u jaslice i položeno na slamu u nazočnosti vola i magarca“ (TOMA ČELANSKI, *Prvi životopis sv. Franje*, XXX, 84: FF 468; *Franjevački izvori*, str. 292). Franjo ne želi stvoriti lijepo umjetničko djelo, nego, preko jaslica, pobuditi zadivljenost nad krajnjom Gospodinovom poniznošću, nad nedaćama koje je, iz ljubavi prema nama, podnosio u betlehenskoj siromašnoj špilji. Naime, životopisac Asiškog sveca bilježi: „Čast se ondje iskazivala u jednostavnosti, uzvisivalo se siromaštvo, preporučivala se poniznost, a Greccio kao da postade novi Betlehem“ (*isto*, 85: FF 469; *Franjevački izvori*, str. 292). Istaknuo sam riječ „zadivljenost“. I to je važno. Ako mi kršćani gledamo jaslice kao nešto lijepo, kao nešto što pripada, pa i religioznoj prošlosti i molimo, to nije dovoljno. Pred otajstvom utjelovljenja Riječi, pred Isusovim rođenjem,

potreban je taj religiozni stav divljenja. Ako me pred tim otajstvom ne obuzme divljenje, moja je vjera naprosto površna: to je „informatička“ vjera. Ne zaboravite to.

Jedna je od značajki jaslica to da postaje škola *umjerenosti*. I to nam može puno toga reći. Danas je, naime, sve veći rizik da se izgubi ono što je važno u životu i, kolikogod da to paradoksalno zvučalo, to se povećava upravo za Božić – mijenja se duh Božića – uronjeni u konzumerizam koji podriva njegovo pravo značenje. Konzumerizam Božića. Istina je, želi se druge darivati m poklonima, to je u redu, to je jedan način, ali ta užurbanost odlaska u kupovinu, to odvlači pažnju na drugu stranu i nema te božićne trezvenosti. Pogledajmo jaslice: to divljenje pred jaslicama. Ponekad nema nutarnjeg prostora za divljenje, nego samo za organiziranje zabava, za proslave.

A jaslice su kao stvorene za to da nas vrate onome što je bitno: Bogu koji dolazi prebivati među nama. Zato je važno gledati jaslice, jer nam to pomaže shvatiti ono bitno i ujedno Isusove društvene odnose u tom trenutku, obitelj Josipa i Marije, i drage osobe, pastiri. Osobe, dakle, ispred stvari. A mi često stvari stavljamo ispred ljudi. To ne ide. No jaslice iz Greccia, osim umjerenosti, govore i o *radosti*, zato što je radost nešto drugo od zabave. Ali nema ničeg lošeg u zabavi ako je u granicama dobrog ukusa; to nije loše, to je ljudski. Ali radost je još dublja, duhovnija. A ponekad postoji napast da se ljudi zabavljaju bez radosti; zabavljati se stvarajući buku, ali radosti nema. To je pomalo kao kod klauna, koji se smije, smije, nasmijava druge, ali srce mu je tužno. Radost je korijen dobre zabave na Božić. A o toj radosti kronika toga vremena bilježi: „I približio se dan veselja, došao je dan klicanja! [...] (Franjo) je ispunjen čudesnom radošću [...]. Pristiže narod i novom se radošću raduje novom otajstvu [...] svi se radosno povratit će kući“ (Prvi životopis sv. Franje, XXX, 85-86: FF 469-470; *Franjevački izvori*, str. 292-293). Umjerenost, umjerenost te vodi do radosti, prave radosti, ne one umjetne.

Ali odakle dolazi ta izvanredna božićna radost? Zasigurno ne od nošenja darova kući ili od sudjelovanja na nekoj raskošnoj proslavi. Ne, to je bila radost koja izvire iz srca kad se rukom dotakne Isusovu blizinu, nježnost Boga koji nas ne ostavlja same, nego nas tješi (na tal. igra riječi: „*lascia soli*“ - ostavlja same i „*con-sola*“ – tješi, *nap. pr.*). Blizina, nježnost i suosjećanje – to su tri Božja stava. I gledajući jaslice, moleći pred jaslicama, mi ćemo moći čuti od Gospodina te stvari koje nam pomažu u svakodnevnom životu.

Draga braćo i sestre, jaslice su kao zdenac iz kojeg valja crpiti Božju blizinu, izvor nade i radosti. Jaslice su kao živo Evanđelje, kućno Evanđelje. One su kao zdenac u Bibliji, to je mjesto susreta, gdje se treba donijeti Isusu – kao što su to učinili pastiri iz Betlehema i ljudi iz Greccia – životna očekivanja i životne brige. Donijeti Isusu životna očekivanja i životne brige. Ako pred jaslicama povjerimo Isusu ono što nam je na srcu, i mi ćemo doživjeti „veliku radost“ (*Mt 2, 10*), radost koja dolazi upravo iz kontemplacije, iz duha divljenja kojim razmatram ta otajstva. Pođimo pred jaslice. Neka svaki od nas gleda i pusti da srce nešto osjeti.

U sklopu pozdrava vjernicima talijanskog govornog područja

Ne zaboravimo ljude i narode koji trpe zlo rata. Ratovi su uvijek poraz. Nemojmo to zaboraviti. Poraz. Na dobitku su samo proizvođači oružja. Molim vas, mislimo na Palestinu i Izrael. Mislim na Ukrajinu – ovdje je prisutan gospodin veleposlanik – napaćenu Ukrajinu, koja toliko pati. I mislimo na djecu u ratu, stvari koje gledaju. Pođimo k jaslicama i molimo Isusa za mir. On je knez mira.

Apel Svetoga Oca

U mislima su mi žrtve i povrijeđeni u razornom potresu koji je u ponedjeljak pogodio kineske pokrajine Gansu i Qinghai. Izražavam svoju blizinu ispunjenu ljubavlju i molitvom pučanstvu koje trpi, upućujem riječi ohrabrenja pripadnicima službi spašavanja i na sve zazivam blagoslov Svemogućeg Boga, da donese utjehu i olakšanje u boli.